

en zij dan den
om met den
dat wil zeg-
lag, die onder
d voor is. Ze
wet den Hee-
g van de sab-
schoon gelijk

oeten we ver-
raecepto, dan
praecept: een
u zijn mond;
heel wat an-
een lange rij-
t van vrijge-
hen: de Zon-
denfeest, Op-
feest, Trini-
tus' Lichaam,
Feest van de
ia-Boodschap,
van Maria-
nog heel wat
estenlijst, zoo
lijkt het stem-
pt, maar niet

als nu de va-
kelijke papale
king niet af-
d den Zon-
wat anderen
een Zondag
orte van den
zoo uitkomt,
bewijs van de
van Luther
therschen zijn
steken; Cal-
teember over
jaar de kerst-
ma geen denk
ring.

uit interrum-
je gelijk aan.
w.z. we hou-
en dus ook
tikel 31 Ker-
t, want die is
naar de af-
ooit synodaal,
ssicaal (want
ideringen), en
den wien via
synodes. Je
men, van niet
veinu, de k-r-
oor alle ver-
zullen onder-
dag, Paschen,
rhouding der
erken gelaten
te feest-agen
enzij bewezen
ft en de Ker-
nodaal, eraan

je bent een
Mijn dominee
te kerst-ee;.
t; en hij heet
g al eens op
is slap in het
ille. Wij zijn
goed vrijge-
nog nooit me
a feliciteeren.
Ik jarig ben
ik daar eens
stus, als jullie
me nooit ver-
it hij op zijn
e eindexamen,
ranschouwing.
ren eens per
in en dan 25

allemaal uit
dag zoo tegen
hij vervolgen:
kaar, en niet
mekaar. En
rik goed vind,
tikel 67 K.O.,
te Schrift. De
onderhouden
e is er tegen,
oproepen om
aan Christus'
waarvan de
die wel niet
ft, zoo kan hij
ten uit Chris-
ndacht schen-
gevaarlijk: ze
éne feit, dat
n het aniere,
het lijf. Waar-
eddag? Geen
een Tweede-
an Abrahams
geen Davids-
sovoort), geen
een Dag van
us' Doo stane
Preek, geen
de kernvraag,
nder twisten?

't Lijkt me beter, ons te houden aan onze eigen toch wel
sohere bepaling in art. 67, die ook zelf te zien is, geloof
ik, als een bezonken fixatie van wat uit langdurigen
strijd om de feestdagen overbleef als vrije afteekening
van de grens tusschen wat al of niet zou vallen binnen
den kring der kerkelijke feestdagen. Ik zie het zóó: bij
elke reformatie werpt men overboord wat verkeerd is;
uitgemiddeld zijn al die feestdagen, waarop de Roomsche
kerk gedachtenis „sticht“ aan haar eigen fantasien;
denk aan Maria's „feiten“. Men behoudt voorts in elke
vrijmaking welbewust den wil om te staan in de groote
gemeenschap, die door Christus' Woord in deze wereld
is gesticht; men realiseert zich, dat het „stichten“ van
gedachtenis in de Schrift als Gods eigen werk ons ge-
teekend wordt; dat de door Mozes' wet onder goddelijk,
en daarom kerkelijk praecept gestelde Israëlietische
feesten een vervulling vinden in de feiten van Christus'
komst op aarde; en dat voorts het trekken van de grens
tusschen wat wel en niet aan bijzondere gedachtenisviering
onderhevig gesteld wordt, altijd moeilijk is; een werk,
waarin elke eigen kerk vrij is, en elk verband van kerken
ook voor het verband vrijheid behoudt. Het komt maar
op de prediking aan; goede kerstprediken zullen de lacunes
en gapingen in den feesteylus hebben aan te wijzen en
het daaruit ontstane gebrek (dat ook bij elke tekstenze
van lederen dominee onafwendbaar is) hebben te be-
strijden. Aan een vrijgemaakt volk pardoes ontnemen
wat niet verboden is, maar in vele eeuwen vastgelegd
werd, dat is niet raadzaam, en ook niet paedagogisch, en
het breekt noodeloos een parallelie tusschen onze en an-
derer levenswijze af. Zoolang onze prediking, 66k op de
feestdagen, het Woord bedient in openbarings- en heils-
historisch verantwoorde opening van perspectieven, ge-
bruiken we onze vrijheid niet tot een oorzaak van de
boosheid, maar wel tot onderwijzing en verbetering die
in de rechtvaardigheid is.

En dit klemt te meer, omdat in een periode als de
tegenwoordige, misschien wij nog kerkelijk zouden lib-
belen over de vraag van feestdagen, al of niet, terwijl
aan den anderen kant zich een staatsmacht probeert uit

te bouwen tot politieke wereldmacht, die wel eens alle
christelijke feestdagen zou kunnen verbieden. Paus Inno-
centius X heeft op 6 Oct. 1653 eens zwaar geketterd te-
gen den gemeenteraad van Milaan (toch wel driedubbel-
dwars rooisch), die het bestaan had, een feestdag vast
te stellen op eigen gemeenteraadshoutje. Neen, zet de
pauze, leeken, ook vorstelijke en gemeenteraadsleeken,
hebben daar af te blijven; feestpraecepten geeft de kerk,
en de kerk, dat ben tenslotte ik. Zoo redeneert een paus.
Leeken mogen geen „bannimenten“ publiceren van een
feestdag.

Dat is maar een heel klein onderdeelje van de wor-
steling tusschen wereldlijke en kerkelijke, tusschen poli-
tieke en geestelijke macht.

Wij nu zijn vrijgemaakt, ook in onze op afspraak be-
rustende kerkenordering, van de hiërarchische kerkmacht.
Wij komen eens — God weet, wanneer — onder een poli-
tieke wereldmacht, die vast en zeker, zoo gauw ze de
kans schoon ziet, de christelijke feestdagen zal verbie-
den. Dan komt de tijd voor ons, dien eens de roomschen
hadden, toen zij de mis clandestien bedriegen moesten;
denk aan de uitdrukking: „ons lieve Heer op zolder“. Dan
komt de tijd waarin we onze kerkelijke samenkom-
sten zullen moeten volhouden vanwege het goddelijk prae-
cept. De kerstdag valt daaronder niet, voorzover een
goddelijk praecept als direct wordt opgevat. Dan moeten
wij — niet op Zondag, wel op andere dagen misschien —
met het evangelie-van-den-stal naar onzen „zolder“.

Laten wij dus het Kerstfeest zóó vieren met het hart
(want een feest is gedachtenis-stichten, en dus heeft het
zijn principe in het hart, principe nu genomen in genet-
schen zin en alleen wat de acte betreft), dat wij tegen
den tijd, waarin we naar zolder of kelder verhuizen moe-
ten, klaar staan. Heden, terwijl het nog de tijd der ver-
ademing is, gedenkt den dood des Heeren, totdat Hij komt.
Zijn dood is toch immers begonnen toen Hij in de kribbe
werd gelegd?

Met een artikel-67-groot, vrij van paus en vrij tegen-
over den staat, je

ADOLPHUS VENATOR.

Professor Dr K. Schilder zestig jaar Herdacht door het Gereformeerde volk

VEEL BELANGSTELLING IN DE AULA.

Dinsdagmiddag om half drie had er een samen-
komst plaats van ve'e dames en heeren uit alle stre-
ken van ons land om Prof. Dr K. Schilder geluk te
wenschen met zijn zestigsten verjaardag.

Onder de aanwezigen merkten wij op Mevrouw
Schilder en zoons en dochters van den jarige, de Pro-
fessoren en Leetoren met hun dames, Curatoren en
Stichtingsbestuursleden, vertegenwoordigers van den
Jongelings- en Meisjesbond, Besturen van comités,
welke georganiseerd waren om dezen dag te herden-
ken, de Senaat van het Studentencorps, en verschil-
lende predikanten.

De D. van Dijk leidde de samenkomst en liet zingen
Ps. 66 vers 4, las een gedeelte uit Psalm 103 en ging
voor in gebed.

In een kort openingswoord wees spr er op, dat wij
hier niet zijn samengekomen om aan persoonsverheer-
lijking te doen. De Jarige zelf zou de eerste zijn zich
daartegen te verzetten. Wat wij hier willen doen is
alleen den HEERE danken voor zooveel goeds dat
Hij ons gereformeerde volk in den persoon van Prof.
Dr Schilder heeft willen schenken. Daarom is de
grondtoon van deze samenkomst een lof- en dank-
psalm, want alle gaven, ook die de Kerk des Heeren
geworden via Zijn dienstknechten, zijn genadegaven,
waarvoor wij slechts den HEERE dank te brengen
hebben. Het gaat om den schat, niet om het aarden
vat dat den schat draagt. Maar daarom mogen we
ook het vat wel in eere houden. Spr. feliciteert Prof.
Schilder met zijn zestigsten verjaardag en spreekt de
bede uit, dat de HEERE hem nog lang moge sparen
voor onze kerken, en voor het vele werk dat hij nog
op zijn programma heeft staan.

Hierop verkrijgt de voorzitter van het comité-Wor-
merveer het woord, om namens het gereformeerde
volk den jubilaris een huldeblijk aan te bieden in den
vorm van een Wire-Recorder met twee toestellen ten
dienste van het vele en gewichtige werk, dat de jubi-
laris verricht voor de pers. Een toestel is voorzien
van een voetpedaal, waardoor het mogelijk is bij het
teruggeven van de woorden, het tempo te regelen of
eventueel een stuk te laten herhalen. Het geld voor
dit vernuftig instrument is bijeengebracht op initia-
tief van het bestuur van de vrouwenvereniging te
Wormerveer en omstreken en het geld is bijeengebracht
door kleine giften uit al'e plaatsen waar vrijgemaakte
kerken in ons land zijn. Practisch heeft geheel het
gereformeerde volk er een bijdrage in geleverd en
moge de Jubilaris er in zien een blijk van de groote
liefde waarmee dit volk hem bemint, bemint vooral
om zijns werks wil. Want het heeft gezocht naar een
middel om dat werk, zoo mogelijk te verlichten en te
vergemakkelijken en meteen ook, zoo mogelijk, de
productie nog op te voeren. Omdat er zelfs nog geld
over was, heeft het comité een schrijfmachine er bij
aan te bieden met een rol, waardoor het mogelijk wordt
te typen zonder telkens te worden afgeleid door de
noodzaak nieuw papier in te steken. Mevrouw Schil-

der werd bovendien een groot bord in Delftsch blauw
aangeboden.

Hierop hernam De D. van Dijk van Groningen het
woord en sprak namens een ander comité, dat zich
gevormd had om dezen dag te gedenken met den Ju-
bilaris en diens gezin. Spr. overhandigde Prof. Schil-
der namens het comité, dat op zeer spontane wijze
geld had ontvangen uit alle deelen van ons land, een
enveloppe, waarvan de inhoud bestemd is voor het
honorarium voor een hulp, die de wire-recorder zal
kunnen bedienen.

Vervolgens sprak Prof. P. Deddens namens het col-
lege van Professoren, die in een zeer humoristisch
betoon den Jarige een potlood aanbood, met een heft
voorzien van vier verschillende kleuren potlooden.
Wanneer de wire-recorder mocht weigeren kan de
ijverige auteur altijd weer zijn toevlucht tot dit pot-
lood nemen en behoeft hij zelfs niet meer te werken
met afzonderlijke teekens voor cursieven, kapitalen,
spatieeringen, vet, enz., want hij stelt voor elk
dezer teekens slechts een kleur vast en een kind (!)
kan verder de wasch doen! Dat de houder goud op
zilver is, wil natuurlijk zeggen, dat de Jubilaris 50
en 25 jaar, dat is tot zijn vijf en zeventigste jaar met
dit potlood moet doen, dan krijgt hij een nieuw!

Namens het Studentencorps sprak de Heer D. J. F.
Schoep, die in herinnering bracht een woord, dat hij
eens had opgevangen van Prof. Schilder, waarin deze
afwijst al'e niet-concretiseering in toespraken en aan-
spraken in eenige christelijke gemeenschap. Spr. ziet
zich derhalve voor een moeilijke taak geseld, maar
waar het hart tot spreken dringt wil hij toch gaarne
wijzen op de zulver christelijke gemeenschap welke er
steeds bestaan heeft tusschen Professor Schilder en
zijn studenten, een verhouding, die zich het best con-
cretiseeren laat in die van pater et filii. Prof. Schil-
der heeft zich steeds betoond een uitstekend organi-
sator te zijn van familiesteekjes. Want uit de groote,
ware koffer, die hij vaak placht mede te brengen naar
de collegezaal, kwamen de prachtigste cadeautjes in
den vorm van dikke folianten en magistrale betoogen,
waarvan de leerlingen steeds met graagte gingen
smullen. De Colleges waren nooit droog, nooit alleen
maar rationeel, maar zij verbonden het hart van den
docent met die van de studenten innig te samen, om-
dat een diep wortelend geloof er aan ten grondslag
lag. Nooit zal spr. 't ontroerend moment vergeten, dat,
toen Prof. Schilder de klassieke filosofen eens in
hun innerlijke armoede en leugend'ent had uiteenge-
rafeld, een student, diep onder den indruk, de vraag
stelde: maar wat is dan waarheid? na een korte
pauze van intense spanning Prof. Schilder ant-
woordde: „Eén blijft altijd over: het Woord Gods en
het geloof daaraan.....“. Spr. weet, dat niet alleen
de collegezaal, maar ook de studeerkamer aan den
Vloedijk 14 meer is dan een werkkamer van den geest,
zij is een slagveld, een worsteling tegen satan, wereld
en eigen vleesch. Wat Prof. Schilder steeds bezield
heeft is het Woord van God en het geloof aan het
Woord. Namens de studenten wil spr. op dezen dag

den Zestig-jarige dank brengen en ook uitdrukking
geven aan de warme toegenegenheid welke er tus-
schen den Jubilaris en zijn studenten bestaat. Wan-
neer iemand op het hoogtepunt van zijn leven geko-
men is, brengt hij soms zijn diepste gevoelens tot uit-
drukking in een lied. Prof. Schilder heeft dit gedaan
in het nieuwe Corpslied en daarom dacht het het Corps
goed, dit lied te doen calligrafeeren en den Jarige
aan te bieden, als een aandenken aan dezen dag.

Prof. Dr K. SCHILDER daarna het woord nemend,
zegt verblijd te zijn het gebeuren van dezen middag
te mogen zien als iets van broeders onder de broeders.
Spr. mist de gaven van Prof. Deddens om de dingen
op humoristische wijze te zeggen, maar hij kan waar-
deering hebben voor dezen humor, te meer, daar er
mede bewezen is, dat er weer de sfeer gekomen is,
waarin deze humor bestaan kan. Spr. denkt hierbij
aan wat Prof. Holwerda gezegd heeft over de
reformatie van onzen omgang. Zij getuigt van de
verhouding welke er tusschen de docenten onderling
weer gekomen is en dat is een der mooiste dingen uit
de laatste jaren van spr.s leven.

En wat het fijne cadeau betreft, waarvoor de broe-
ders en zusters uit Krommenie (De D. van Dijk sprak
van Krommenie en onderhoorige plaatsen, maar dat
klinkt weer een tikje hiërarchisch, waarom spr. liever
op zijn Groningsch van „Stad en Ommelanden“ spre-
ken wil), merkt spr. op, dat hierbij dit het fijne is,
dat hieruit het hart van ons gereformeerde volk
spreekt. En wat hem vooral weldad'ig aandoet is dit,
dat hij er de toon in beluistert: je kunt nog wel meer
doen, dan ge doet! Voor die vriendelijkheid is spr.
het meeste dankbaar.

Ook dankbaar is spr. voor de goede woorden van
den heer Schoep, waarin de liefde van de studenten
spr. tegenlinkt. In gevoelle woorden verto'kte de
Jubilaris wat een blijdschap en kracht hem de diepe
verbondenheid met de studenten schoonk.

In de vreeze Gods te leven naar Zijn wet blijft het
eind van alle dingen en het is zijn hartewensch dat
hierin allen verbonden mogen blijven.

Met spanning werd tenslotte nog aangehoord de
zeldzaam accurate wijze waarop de galmende basun-
stem van De Van Dijk op het lint was vastgelegd.
Ook de scherpste criticaster zou geen enkele vibratie
uit de klankrijke preek-stem van den Groningschen
pastor hebben gemist.

Het officieele gedeelte werd hierop door den praeses
met gebed gesloten.

Tenslotte was er nog ge'egenheid voor een receptie,
waarvan druk gebruik werd gemaakt.

Een aardig moment was de binnenkomst van twee
Rouveensche meisjes in kleederdracht, die op een
grote plank een krentenbrood, in Rouveen gebakken,
van anderhalve meter lengte voor den Jubilaris droe-
gen. De Van Tongeren overhandigde in een geestige
speech dit geschenk namens zijn gemeente.

Prof. Veenhof overhandigde namens het Cent'raal
Comité van de Diaconale Conferentie een luxe album,
waarin, door den kunstenaar Melschke gecall'igrafeerd
en van kleurplaten voorzien, het Volkslied, het Wil-
helmus, was geteekend.

Namens den Bond van Jongelingsverenigingen,
overhandigde de heer Jac. van Oord met woorden van
warme waardeering, voor alles wat de Jubilaris ook
voor de jetid gedaan heeft, een kist sigaren.

De receptie, die een gezellig en ongedwongen ka-
rakter droeg, werd telkens afgewisseld met leuke
verrassingen.

Een mooie middag, gehouden in een zuivere sfeer.
Broeders onder broeders.
Inderdaad!

Wijzigingen Handboek 1950

(Om tijd en onnoodige moeite te besparen, verzoekt
de Redactie berichtjes voor deze rubriek rechtstreeks
naar de administratie in Goes te zenden.)

Blz. 21 HEERENVEEN. Adres diaconie: E. Broeltema,
Rozenstraat 24.

Blz. 29 HILKEN. Predikant: Dr A. W. Boxman. Adres:
Pastorie Geref. Kerk. Tel. K 5923—245. Postr.
249582.

KERKNIEUWS

(Om tijd en onnoodige moeite te besparen, verzoekt
de Redactie berichtjes voor deze rubriek rechtstreeks
naar de administratie in Goes te zenden.)

B e r o e p e n t e:
Capelle a. d. IJssel, A. H. Algra te Waardhuizen.
Haulerwijk, Cand. J. v. Benthem te Vollenhove.
Loppersum-Westerend, G. A. Jansen te Hoorn.

— LISSE. Met diepen dank aan God voor Zijn won-
derlijke leidingen kon Zondag 10 Dec. door de Ger. kerk van
Lisse een eigen kerkgebouw in gebruik worden genomen.
Gebouwd naar ontwerp en onder leiding van den heer
W. de Jonge, architect te Lisse, is het gebouw met bij-
lokalen — kerkeraadskamer en ruim vergaderlokaal —
architectonisch een sieraad voor de omgeving. Het werk
werd uitgevoerd door de fa. Horman en Co te Lisse, die
ook een mooi interieur ontwierp en uitvoerde.

Ruim vijf jaar mocht 's Zondags dankbaar gebruik
worden gemaakt van de vellingzaal van Hollandsch
Bloembollenhuis te Lisse. Voor vergaderingen in de week